

[Jesper Simonsen.]

Landsretten første Instans. Doms mændene udelukkes altsaa fuldstændig fra Underretterne, der som hidtil skal beklædes af en enkelt, juridisk uddannet Dommer.

Naar Flertallet her foreslaar en Udvidelse af Nævningeretternes Omraade og i øvrigt har sluttet sig til Lovforslagets Bestemmelser om Domsmandsretterne, har det været ledet af den Opfattelse, at Lægmands Deltagelse i den danske Retspleje i det store og hele har virket paa tilfredsstillende Maade. Opgaven har i høj Grad Folkets Interesse, og Nævningerne har taget den op med stor Alvor og Samvittighedsfuldhed. Nævningernes Afgørelse er vel ikke i alle Tilfælde blevet den samme, som den vilde være blevet, hvis juridiske Dommere alene havde dømt. Et saadant Resultat kunde ej heller med Rette forventes eller kræves, thi hvad skulde vi saa i det hele taget med Nævninger? De maa have Ret til ikke alene at bedømme Bevisernes Vægt, men ogsaa til at fortolke Loven uden i denne Henseende helt ud at være bundet ved de Resultater, Juristerne er kommet til. De Fortrin, Lægmanden medbringer til Dommerhvervet, er et nøje Kendskab til Livsvilkaarene, som de er i Befolkningens brede Lag, en Friskhed og Modtagelighed, som Fagdommeren ikke kan bevare. Med disse Forudsætninger er det naturligt, at Lægdommeren løber Storm mod forældede Retsregler, selv hvor Fagdommeren bøjer sig for dem, og det har de danske Nævninger i enkelte Tilfælde gjort. Men det maa holdes dem til gode, at de kom til i en Tid, da en meget forældet Straffelovs Resultater Tid efter anden kolliderede med, hvad Nutidens Opfattelse fandt rimeligt og retfærdigt. Nævningernes Afgørelse har bidraget til, at dette Problem er blevet tilbørligt paaagtet, dette maa ikke undervurderes.

Flertallet er da af den Opfattelse, at de danske Nævninger har løst Opgaven paa en anerkendelsesværdig Maade, og at deres Indførelse har betydet et Fremskridt for vor Retspleje. Vi mener derfor, at de ogsaa i Fremtiden bør have en rimelig Plads i Retsplejen, og vi maa navnlig tage bestemt Afstand fra, at de henvises til en saadan Skyggetilværelse, som Mindretallets Forslag levner dem.

I Betænkningen skriver Mindretallet af Venstre, at Nævninginstitutionen ikke har vakt udelte Tilfredshed, og at dette har fundet sit Udtryk deri, at Regeringsforslaget har undladt at medtage visse Sager under Nævningesager. Det er mig ubegribeligt, at denne Paastand opretholdes, skønt Forfatterne af den paagældende Ud-

talelse Gang paa Gang er gjort opmærksom paa, at Forholdet simpelt hen er det, at det er den nye Straffelovs lave Strafferammer for de paagældende Forbrydelser, der bringer dem udenfor Nævningeomraadet.

Naar det ærede Medlem Hr. Pürschel i Betænkningen anfører, at man i Tyskland lader Nævninger og juridiske Dommere votere sammen, er det misvisende. Det drejer sig i Virkeligheden reelt slet ikke om Nævningesager, men om Domsmandssager.

Om Doms mænd har Udvalget modtaget særdeles fyldige Oplysninger fra Norge, Tyskland og Sverige. Jeg kan herom henviser til Bilagene 10, 11 og 14, alle med flere Underbilag. Det er berettiget at sige, at Bedømmelsen praktisk talt fra alle Sider er Domsmandsinstitutionen gunstig, ja, det er neppe for meget at sige *særdeles* gunstig, og der er intet som helst, der giver Anledning til at tro, at Erfaringerne skulde blive andre her i Landet. Det maa derfor forekomme paafaldende, at Mindretallet saa stærkt vil begrænse Doms mændenes Medvirken; navnlig er det ubegribeligt, at man helt vil stryge deres Medvirken ved Underretterne, thi det læge Element maa dog formentlig være af størst Betydning, hvor Retten beklædes af en enkelt Dommer. Den ubetingede Henlæggelse til Landsretten af Domsmandssager er ogsaa af rent praktiske Grunde uheldig. Billig kan en saadan Ordning i hvert Fald ikke blive; den vil medføre mere Rejseri saavel for Vidner som for Myndigheder, og den vil give Landsretterne en saadan Forøgelse af deres Arbejde, at det er overmaade sandsynligt, at det bliver nødvendigt at gaa til en Forøgelse af Landsdommernes Antal. Jeg forstaar derfor ikke, at man fra det Partis Side, hvor man lægger saa stor Vægt paa Sparsommeligheden, vil gaa den Vej at tage Meddomssagerne bort fra Underretterne og lægge dem hen til Landsretterne.

Udvalget har overvejet at foreslaa, at der ved Domsmandsretterne blev Adgang for Anklager og Tiltalte til at udskyde et begrænset Antal af de udtagne Lægdommere, paa lignende Maade som Tilfældet er i Nævningesager. Forslaget stødte imidlertid paa praktiske Vanskeligheder, som man maatte tillægge ikke ringe Betydning, og da man fik oplyst, at der hverken i Norge eller Tyskland eksisterer en saadan Udskydningsret, lod man Forslaget herom falde.

For Nævningesagerens Vedkommende foreslaar Udvalget for øvrigt i Ændringsforslag Nr. 180, at Udskydningsretter be-